MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Mateřská škola a Základní škola Na rovině v České Třebové,

Pod Jelenicí 657, Česká Třebová

Jméno a sídlo školy
Mateřská škola a Základní škola Na rovině v České Třebové
Místo poskytovaného vzdělávání - Pod Jelenicí 657
- Lhotka 98

Česká Třebová
560 02
IČO: 11 711 345

Telefonický kontakt
739 357 818 ředitelka školy Mgr. Zdeňka Pernicová
736 535 229 zřizovatelka a pedagogický leader Slavomíra Petrová
605 290 169 univerzální telefon pro kontakt do ZŠ

e-mailový kontakt
info@zsnarovine.eu

Webové stránky školy
https://zsnarovine.eu/
Obecná ustanovení

Účinnost od 1.9.2026

I. Úvod

Preventivní program je určen pro žáky, jejich zákonné zástupce, pedagogické i nepedagogické pracovníky školy a širokou veřejnost. Problematika rizikového chování dětí je sociálním problémem, velmi důležitá je primární prevence již na prvním stupni. Je vhodné poskytnout žákům co nejvíce informací přiměřeně k jejich věku a na toto téma s nimi mluvit i na neformální úrovni.

II. Zmapování situace ve škole pro stanovení cílů MPP

Sociální a jiné okolí školy

Pro práci metodika prevence je důležitá charakteristika školy a jejího klima. Individuální a věkové zvláštnosti žáků nám pomáhají určovat jednotlivé preventivní aktivity. Dětem a žákům jsou rovněž nabízeny volnočasové aktivity v podobě zájmových útvarů od DDM Česká Třebová, zapojeni i do projektů EU, v rámci kterých

se žáci moci rozvíjet v oblasti čtenářství a logického myšlení. V okolí školy žádné větší ohrožení dětí a žáků z hlediska sociálně nežádoucích jevů nesledujeme.

III. Cíle programu

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a žáků vůči nežádoucím jevům, snížení rizika vlivů, které narušují zdravý osobnostní a sociální vývoj mládeže. Účinná prevence musí dále ovlivnit chování dětí a dospívajících žáků ve smyslu podpory jejich zdraví a nabízet hodnotné volnočasové aktivity.

Vzhledem k charakteru školy a žáků se primární prevence zaměřuje především na následující jevy: násilí a šikanování, kyberšikana, závislost na počítačových hrách, drobné projevy kriminality, vandalismus a jiné formy násilného chování, užívání návykových látek (alkoholu a nikotinu), poruchy příjmu potravy, krádeže osobních věcí a rizikové chování v dopravě.

Dále je potřeba dbát na podporu sociálních vztahů, spolupráci a kolektivní cítění.

Další cíle:

- podpora vlastních aktivit žáků
- začlenění méně průbojných žáků do kolektivu
- zapojení pedagogického sboru do systému prevence
- aktivní spolupráce se zákonnými zástupci žáků a dalšími institucemi
- začlenění preventivních aktivit do výuky

Mezi priority tohoto programu patří: včasné odhalování specifických poruch chování a učení, metody aktivního učení, poradenská činnost.

Při začleňování tohoto programu do tematického plánu se lze opřít o několik zásad efektivní prevence:

- aplikování preventivních aktivit v dostatečně raném věku
- věkově přiměřené a různorodé aktivity
- výcvik dovednosti jako odmítání nabídky, dovedností v sociální komunikaci a zvládání stresových situací
- nabídka smysluplného využití volného času
- aktuálnost a přiměřenost poskytovaných informací
- informování o poradenských možnostech

- aktivní zapojování žáků do výuky
- skupinová práce ve vyučování, možnost projektového vyučování
- relaxace v době přestávek - možný pobyt na školním hřišti

Cílové skupiny

žáci ZŠ, zvláště je třeba se zaměřit na:
žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
žáci nadaní a mimořádně nadané děti
pedagogičtí pracovníci

Personální zajištění prevence

Na realizaci preventivního programu školy se podílejí všichni zaměstnanci školy.

Ředitel školy

- zodpovídá za realizaci preventivního programu, povoluje jednotlivé části programu

Školní metodik prevence

- sestavuje MPP a další plány pro preventivní aktivity ve škole, spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli a ostatními pracovníky školy, PPP a dalšími organizacemi
- mapuje výskyt rizikového chování ve škole, eviduje výskyt rizikového chování
- zajišťuje a koordinuje jednotlivé preventivní aktivity

Třídní učitelé

- mapují vztahy žáků ve třídě

IV. Minimální preventivní program

Všichni pracovníci školy se budou snažit, aby u žáků docházelo ke zvyšování sociálních kompetencí, budou podporovat rozvoj jejich komunikačních dovedností. Budou dbát na rozvoj pozitivních mezilidských vztahů (společná tvorba pravidel, nácvik řešení problémů, komunikace a diskuze).

Učitelé budou vést své žáky k samostatnosti, toleranci a spolupráci. Škola se bude snažit o vytvoření pozitivního sociálního klimatu usilujícího o zdravý životní styl žáků a snížení výskytu rizikových projevů chování nabídkou různých aktivit.

S kolegy si navzájem předáváme informace a vzniklé problémy řešíme ihned. Případně zveme rodiče do školy k pohovoru o vzniklém problému.

Žáci budou v rámci preventivních programů realizovat různé preventivní programy – zdraví, kouření, šikana, mezilidské vztahy aj.
Problematika rizikových projevů chování bude průběžně zařazována do třídnických hodin, hodin člověk a jeho svět, český jazyk, tělesné výchovy, výtvarné výchovy, aj.

SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI

Školní metodik prevence informuje zákonné zástupce, především na třídních schůzkách, o konzultačních hodinách. Dále jsou tyto informace vyvěšeny na nástěnce a webových stránkách školy.
Probíhají aktivity ve spolupráci školy se zákonnými zástupci a zřizovatelem. Tyto akce mají za úkol podporovat sepjatost rodičů se školou. Jsou to tyto akce: školní výlety, kulturní akce, rozsvícení vánočního stromu, vánoční dílničky aj.

SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI ORGANIZACEMI

Základní škola spolupracuje s různými organizacemi, díky kterým žáci získávají nové znalosti a pomáhají nám při naplňování stanovených cílů v minimálním preventivním programu. Spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Ústí nad Orlicí, SPC Kamínek Ústí nad Orlicí, krajskou metodičkou prevence Mgr. R. Černíkovou.

POSTUPY ŠKOLY PŘI VÝSKYTU RIZIKOVÝCH FOREM CHOVÁNÍ

Cílem krizového plánu je stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy v případě podezření či výskytu rizikového chování, zejména šikany a návykových látek mezi žáky. Krizový plán je součástí MPP. Pro všechny případy vždy platí vzájemná informovanost: třídní učitelka – metodik prevence – ředitelka.

Postup školy při řešení šikany – Školní program proti šikanování

Definice šikany: Šikanování je jakékoli chování, jehož záměrem je ublížit jedinci, ohrozit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a obvykle opakované užití násilí jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo se nemohou z nejrůznějších důvodů bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí druhé osobě, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování či zneužívání. Šikana se objevuje i v nepřímé podobě jako nápadné přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou žáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševním a tělesném zdraví.

Postupy při řešení šikany

Postup vyšetřující osoby, má-li podezření na šikanu:

A. Konzultovat svá pozorování s kolegy

B. Co nejdříve oznámit své podezření školnímu poradenskému pracovišti, případně vedení školy, konzultovat další postup

C. Mezi čtyřma očima vyslechnout více nezaujatých svědků, popřípadě konfrontovat svědky mezi sebou

D. Je zejména důležité získat odpovědi na následující otázky:
- Kdo je obětí, popřípadě, kolik obětí je?
- Kdo je agresorem, kolik je agresorů? Kdo z nich je iniciátorem, kdo je aktivní účastník šikanování a kdo je obětí i agresorem současně?
- Co, kdy, kde a jak dělali agresoři obětem?
- K jakým závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?
- Jak dlouho šikana trvá?

E. Spojit se se zákonnými zástupci případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany, požádat je o pomoc.

F. Vyslechnout oběť – citlivě, diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací. NIKDY neřešit problém před celou třídou.

G. Zajistit ochranu oběti šikany.

H. Teprve po zajištění ochrany vyslechnout agresory, případně konfrontovat agresory mezi sebou. NIKDY konfrontace obětí a agresorů! Vytipovat nejslabší článek mezi agresory, dovést jej k přiznání.

I. Požádat vedení školy o svolání výchovné komise (vedení školy, školní metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitel). Ta na základě shromážděných informací posoudí, zda se jedná o šikanu a jaký je stupeň její závažnosti (1 až 3 = počáteční šikana, 4 až 5 šikana v pokročilém stadiu), navrhne další postup vůči obětem i agresorům i třídě jako celku.
Potrestání agresorů je individuální, závisí na věku, intenzitě šikany a na tom, zda se jedná o první případ či recidivu.

J. Individuálně pozvat zákonné zástupce agresorů. Seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření (zdůraznit možnost nápravy) a požádat je o spolupráci. Pokud odmítají, zvážit oznámení na Policii ČR, OSPOD apod.

K. Individuálně pozvat zákonné zástupce obětí šikany. Seznámit je s výsledky šetření, domluvit se na opatřeních (terapie, osobnostní výcvik ...)

L. Rozebrat situaci ve třídě (vynechat citlivé detaily), vysvětlit nebezpečí a důsledky šikany, oznámit potrestání viníků. Pracovat s „mlčící většinou“. Třídu i nadále pozorně sledovat.

Postup při řešení pokročilé šikany (tzv. školní lynč):

První kroky:
- Překonat vlastní šok a rychle odhadnout vlastní možnosti k záchraně oběti (nevystavovat se nepřiměřenému ohrožení)
- Zachránit oběť – nebo přivolat pomoc a společně zachránit oběť
- Zastavit skupinovou agresi

Příprava podmínek pro vyšetřování:
- Informovat vedení školy, přivolat si na pomoc další pedagogy, nenechávat třídu ani na chvíli samotnou

- Svou neustálou přítomností zabránit agresorům a svědkům domluvit se na křivé výpovědi
- Souběžně – pokračovat v pomoci oběti (přivolání kolegy, který odvede oběť na klidné a bezpečné místo)
- Přivolat některou z pracovnic školního poradenského pracoviště
- Oznámení zákonným zástupcům oběti, případně i na policii
- ŠPP zahájí vlastní vyšetřování a současně naváže kontakt se specialistou na pokročilou šikanu.

Postupy při řešení kyberšikany

Řešení kyberšikany je komplikováno faktem, že často neexistují svědci, že oběť nemusí vždy poznat, že jde již o kyberšikanu, že viník je jen velmi obtížně dohledatelný. Podmínkou účinné pomoci po technické stránce je úzká spolupráce s IT odborníkem. Vlastní řešení pak jde v podobných krocích jako řešení přímé šikany:

Zajistit ochranu oběti:

- Doporučit nereagování na útoky agresora, a to ani přímou odpovědí ani prostřednictvím komentování útoku v odpovědi někomu jinému (například na diskuz.fórech, v chatech aj.)
- Doporučit zcela ukončit jakoukoliv komunikaci s útočníkem
- Doporučit oběti blokaci útočníka (přes poskytovatele služby)
- Doporučit (je-li to pro oběť přijatelné) naprosté odtržení útočníka od možnosti realizovat další útok – tzn. odhlásit se z profilu, změnit telefonní číslo, změnit mailovou adresu apod.
- Společně s obětí projít všechny možnosti/způsoby, kterými může být dále napadána (kde všude se ve virtuálním světě s agresorem potkává ...)

Zajistit případné důkazy:

- Domluvit se s obětí, aby nějaký čas pořizovala screenshoty
- Pokusit se od poskytovatele služby zajistit další důkazy Vyšetřování (je-li k němu dostatek informací):
- Rozhovor s obětí, zjištění detailních informací o průběhu kyberšikany
- Rozhovor s případnými dalšími svědky (členy stejné diskuzní skupiny, chatovací místnosti aj)
- Shromáždění dostupných důkazů a svědectví
- Rozhovor s agresorem (odděleně od oběti) – je-li znám. Cílem rozhovoru je agresora s okamžitou platností zastavit.
- Rozhovor se zákonnými zástupci agresora a navazující výchovné/kázeňské opatření
- Informovat zákonné zástupce oběti, je-li znám agresor, i zákonné zástupce agresora
- Pracovat se zákonnými zástupci oběti průběžně, dát jim najevo, že škola situaci nebere na lehkou váhu
- Informovat zákonné zástupce oběti o zjištěních a závěrech školy
- Nabídnout pomoc a podporu oběti i zákonným zástupcům – konzultace, odkaz na odbornou péči apod.

Aplikace: CHCEME TVŮJ NÁZOR.

Postup školy při řešení záškoláctví
Při zvýšené omluvené nepřítomnosti žáka a při neomluvené absenci žáka je postupováno podle pokynu MŠMT čj. MSMT 32548/2017-1.

Zásady řešení záškoláctví
- Důsledně sledovat absenci žáků a postupovat podle školního řádu.
- Je dobré být u rizikových dětí ve spojení se zákonnými zástupci, konzultovat s nimi i omluvenky od lékaře.
- Je-li zjevnou příčinou záškoláctví pro dítě neúnosná školní situace, nestačí říct „toho se bát nemusíš“, ale je potřeba navodit změnu, vytvořit plán pro dlouhodobé opatření, aby se situace zakrátko neopakovala.
- Všímat si třídního kolektivu jako skupiny, sledovat jaké postavení má problémový žák.
- K vyřešenému případu se již nevracet a nedávat najevo nedůvěru.
- Neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 5 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem třídní učitel formou pohovoru.
- Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolá ředitel školy výchovnou komisi. Zákonní zástupci jsou pozváni na jednání výchovné komise doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamená.
- V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu.
- V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

Právní předpisy ve vztahu k záškoláctví
Zákon č.200/1990 Sb. o přestupcích – přestupku se dopustí ten, kdo zanedbává povinnou školní docházku.
Metodický pokyn k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví.
Školský zákon Zákon č. 561/2004 Sb. – školní docházka je v ČR ze zákona povinná po dobu
devíti roků.

Postup školy při nálezu alkoholu ve škole
Informovat ředitelku školy, tekutinu uložit u vedení školy, sepsat záznam (předat školnímu metodikovi prevence).

Postup školy při zadržení alkoholu u žáka
Uvědomit ředitelku, sepsat záznam s vyjádřením žáka (předat školnímu metodikovi

prevence), vyrozumět zákonného zástupce žáka, vyvodit sankce dle školního řádu.

Postup školy při konzumaci alkoholu žákem ve škole
Alkohol odebrat, zajistit nezbytnou pomoc, popřípadě zavolat RZP, zákonnému zástupci hlásit tuto skutečnost, sepsat záznam (předat školnímu metodikovi prevence).

Postup školy při konzumaci a užívání tabákových výrobků, nikotinových sáčků a žvýkacího tabáku žákem ve škole
Výrobek zajistit, zabránit další konzumaci, sepsat záznam (předat školnímu metodikovi prevence), informovat zákonného zástupce, vyvodit sankce dle školního řádu.

Postup školy při konzumaci žákem, distribuci a nálezu omamných psychotropních látek ve škole, dtto KRATOM. Postupovat stejně jako u alkoholu.

Postup školy při nahlášení krádeže žákem
Sepsat záznam, pokusit se odhalit viníka, informovat zákonné zástupce viníka i poškozeného, nabídnout spolupráci při dohodě na náhradě škody.

Postup školy při řešení vandalismu
Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.
V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postupovat při vzniku škody
Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka. V případě, že viníka škola zná, může na zákonném zástupci vymáhat náhradu škody. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.
Škodu většího rozsahu nahlásí učitel řediteli školy a ten neprodleně nahlásí Policii ČR. U škod, které se dají nahradit tak, že je opraví sám žák nebo jeho rodinný zástupce, je zvolen tento způsob nápravy škody.
Při opakovaném vandalismu stejným žákem oslovit PPP nebo SVP (se souhlasem zákonných zástupců).

V. Program preventivních aktivit pro žáky školy

SEZNÁMENÍ ŽÁKŮ S ČINNOSTÍ ŠMP

ŠMP se na začátku školního roku představí v jednotlivých třídách a seznámí žáky s nabídkou spolupráce při řešení problémů.

JEDNORÁZOVÉ AKTIVITY PRO ŽÁKY

Probíhají po domluvě během školního roku v rámci měsíčního plánu.

VOLNOČASOVÉ AKTIVTY PRO ŽÁKY

Škola nabízí žákům různé možnosti využití volného času i po skončení vyučování. Žáci si mohou vybrat z nabídky kroužků.

VI. Ostatní akce v oblasti prevence

ČINNOST ŠKOLNÍ DRUŽINY

V rámci činnosti školní družiny probíhá řada jednorázových aktivit, jež vedou žáky k aktivnímu trávení volného času a zdravému životnímu stylu.

Školní metodik prevence/výchovný poradce: Mgr.Zdeňka Pernicová

Zpracoval : Mgr. Zdeňka Pernicová

ředitelka školy

Mgr. Zdeňka Pernicová

Digitálně podepsal Mgr. Zdeňka Pernicová
Datum: 2026.09.21 21:51:16 +02'00'